

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

GRADA GRAČANICE

2020.

Broj: 01-02-07-11-2-2620-6/20

Sarajevo, juli 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	11
6.1.1	Prihodi i primici	11
6.1.1.1	Prihodi od poreza	11
6.1.1.2	Neporezni prihodi	12
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	13
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	14
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	14
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	16
6.1.2.4	Kapitalni transferi	18
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	18
6.1.3	Finansijski rezultat.....	19
6.2	BILANS STANJA.....	20
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	20
6.2.2	Stalna sredstva	21
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	22
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	22
6.2.5	Izvori sredstava	22
6.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	22
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	23
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	23
8.	JAVNE NABAVKE	24
9.	SUDSKI SPOROVI.....	25
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	26
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	27
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	28
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	31
	Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	32

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Grada Gračanice (u daljem tekstu: Grad)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Grada na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Zaključna knjiženja kapitalnih primitaka nisu provedena u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, zbog čega je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja manje iskazan za 1.721.974 KM (tačka 6.1.3 Izvještaja);**
- 2. Ne možemo potvrditi potraživanja od kupaca koja su u Bilansu stanja iskazana u iznosu od 231.441 KM, jer potraživanja za naknadu za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta (renta) na osnovu zaključenih Sporazuma o načinu isplate duga sa investitorima u iznosu od 199.310 KM nisu knjigovodstveno evidentirana, nisu uspostavljene pomoćne evidencije ovih potraživanja, a nije osigurana pravovremena naplata potraživanja za rentu u iznosu od 127.129 KM, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačke 6.1.1.2 i 6.2.1 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Grada odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Grada Gračanice za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja nisu okončane u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, niti je uspostavljen Registar budžetskih korisnika u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
- 2. Na datum bilansa nije proveden cjelovit popis imovine i obaveza, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, što nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);**

3. **Izmjenama i dopunama plana javnih nabavki nisu utvrđene procijenjene vrijednosti postupaka, zbog čega se u planu ne daju potpuni podaci o postupcima koji se planiraju provesti. Postupci javnih nabavki izvođenja radova nisu poništeni, iako su primljene ponude bile znatno veće od njihove ukupne procijenjene vrijednosti za 363.500 KM. Procijenjene vrijednosti nisu utvrđene na način da njihovu vrijednost čini procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Gradsko vijeće nije donijelo Statut kojim se uređuje samoupravni djelokrug Grada, organizacija, ovlasti, način rada njegovih organa i druga pitanja od značaja za Grad, u skladu sa Zakonom o Gradu Gračanici i odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH (tačka 4. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Grada odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 14. 7. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarčić

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Kontinuirano vršiti identifikovanje i procjenu rizika, te donijeti nedostajuće interne akte s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola zasnovanog na COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Uspostaviti Registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.	tačka 4.
3.	Uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
4.	Usvojiti Plan integriteta i poduzeti sve ostale potrebne mjere po pitanju prevencije korupcije.	tačka 4.
5.	Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada utvrditi detaljnu strukturu rashoda i izdataka budžeta i način njihovog izvršavanja, upravljanje finansijskom i nefinansijskom imovinom i prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	tačka 5.
6.	Planove novčanih tokova i operativne planove sačinjavati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	tačka 5.
7.	Analizu iskaza (tekstualni dio) koja je dio godišnjeg finansijskog izvještaja sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	tačka 6.
8.	Internom procedurom utvrditi način evidentiranja, naplatu i kontrolu naplate neporeznih prihoda.	tačka 6.1.1.2
9.	Osigurati poštivanje zaključenih sporazuma o načinu isplate duga za rentu u mjesečnim ratama, a po dospijeću duga poduzeti mjere naplate, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	tačka 6.1.1.2
10.	Prilikom angažovanja stručnih lica za vršenje tehničkog pregleda građevina zaključivati ugovore o djelu.	tačka 6.1.2.2
11.	Obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike Grada vršiti na način da se obračuna i uplati porez i doprinosi u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.	tačka 6.1.2.2
12.	Tekući transfer za sportske klubove realizovati uz objavu javnog poziva i primjenom utvrđenih kriterija, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti prilikom dodjele sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	tačka 6.1.2.3
13.	Prilikom raspodjele poticaja u poljoprivredi donijeti program raspodjele sredstava i utvrditi kriterije u skladu s Odlukom o izvršavanju budžeta Grada Gračanica.	tačka 6.1.2.3
14.	Poduzeti aktivnosti s ciljem regulisanja međusobnih prava i obaveza, uspostave adekvatnog nadzora nad utroškom tekućih transfera, te načina postupanja u situacijama kada korisnik ne dostavi izvještaj o utrošku sredstava ili kada sredstva nisu namjenski utrošena.	tačka 6.1.2.3

15.	Kapitalne primitke kod zaključnih knjiženja zatvarati preko konta 591111 – Neraspoređeni višak prihoda i rashoda, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.1.3
16.	Potraživanja po osnovu rente evidentirati na osnovu izdatih rješenja o odobrenju za gradnju i zaključenih sporazuma u Glavnoj knjizi, te osigurati pomoćne evidencije o stanju duga.	tačka 6.2.1
17.	Izvršiti procjenu vrijednosti zemljišta u cilju realnog iskazivanja imovine Grada i uknjižiti parcele u knjigu stalnih sredstava.	tačka 6.2.2
18.	Poduzeti aktivnosti na prenosu izbjegličkih naselja Orahovica, Rašljeva, Miričina i Lukavica u vlasništvo Grada.	tačka 6.2.2
19.	Stalna sredstva i izvore stalnih sredstava usaglasiti, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	tačka 6.2.5
20.	Popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.6
21.	Utvrđiti osnov za ranije provedena knjiženja na pozicijama vanbilansne evidencije, a poslovne događaje u okviru vanbilansne evidencije iskazivati u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 7.
22.	Planiranju nabavki pristupati sistemski, u cilju efikasnosti javnih nabavki, a plan javnih nabavki i njegove izmjene i dopune sačinjavati na način da daju tačne podatke o procijenjenim vrijednostima postupaka.	tačka 8.
23.	Kod utvrđivanja procijenjene vrijednosti robe, usluga ili radova postupati u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, kao i u slučaju kada su cijene prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku.	tačka 8.
24.	Za nabavku goriva provesti proceduru javne nabavke za budžetsku godinu, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	tačka 8.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet Grada Gračanice za 2020. godinu;
- Odluka o izvršavanju Budžeta Grada Gračanice za 2020. godinu;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Općine Gračanica;
- Statutarna odluka o organizaciji Grada Gračanice;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH,
- Zakon o Gradu Gračanici,
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Grad je jedinica lokalne samouprave u sastavu Tuzlanskog kantona, uspostavljen Zakonom o Gradu Gračanici¹ koji je donio Parlament FBiH 6. 5. 2019. godine. Shodno Zakonu, Grad je pravni sljednik Općine Gračanica i Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH² ima utvrđene nadležnosti, te preuzima nadležnosti, prava, obaveze i imovinu Općine.

Nadležnosti Grada utvrđene su Ustavom FBiH, Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Općine Gračanica. Statutarnom odlukom o organizaciji Grada privremeno se utvrđuju gradski organi, način njihovog rada i druga pitanja od značaja za organizaciju, status i obilježja Grada, a do donošenja Statuta Grada primjenjuju se odredbe Statuta Općine Gračanica, koje nisu u suprotnosti sa Zakonom o Gradu Gračanici, Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Statutarnom odlukom.

Teritoriju Grada čine sva naseljena mjesta koja su se, prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku, nalazila u okviru općine na dan stupanja na snagu Zakona o Gradu Gračanici.

Grad obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje budžeta; 3) donošenje programa i planova razvoja Grada; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 8) upravljanje i raspolaganje imovinom; 9) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 10) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; 11) odlučivanje o zaduženju; 12) lokalni javni prevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina Gračanica nastavljaju s radom kao javna preduzeća i ustanove Grada: JP „Veterinarska stanica“, JZU „Dom zdravlja“, JZU „Gradska apoteka“, JU Obdanište „Naša djeca“, JU „Bosanski kulturni centar“ i JU „Centar za socijalni rad“. Imovinom koja im je data na upravljanje upravljaju u skladu s njenom namjenom i u skladu sa zakonom.

Učešće u vlasništvu Grad ima u JKP-u „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica i Javnom preduzeću za komunalne poslove „Komus“ d.o.o. Gračanica.

Organi Grada su: Gradsko vijeće i gradonačelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 30 vijećnika. Gradonačelnik je izvršni organ Grada, koji ga predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i gradonačelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Funkciju gradonačelnika od 2000. godine obavlja Nusret Helić.

Poslovi iz nadležnosti Grada obavljaju se u okviru osnovnih organizacionih jedinica: 1) Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije; 2) Služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinskopravne poslove; 3) Služba za upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i zajedničke poslove; 4) Služba za civilnu zaštitu; 5) Služba za internu reviziju; 6) Služba za poslove gradonačelnika i Gradskog vijeća; 7) Služba za inspekcijske poslove – Inspektorat.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji od 31. 12. 2019. godine sistematizovana su 152 radna mjesta, a na 31. 12. 2020. godine bilo je 137 zaposlenih.

Sjedište Grada je u Ulici Mula Mustafe Bašeskije broj 1.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 30/19

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Grada za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od januara do maja 2021. godine, sa prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je reviziju Općine Gračanica za 2007. godinu, o čemu je sačinjen izvještaj i dato mišljenje s rezervom na finansijske izvještaje. U izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjene zakonskih propisa na osnovu kojih su date kvalifikacije i preporuke u prethodnoj reviziji, nismo vršili ocjenu postupanja po njima.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu date su ukupno 24 preporuke.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Grad u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁶

Rukovodstvo Grada odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola.

Također je odgovorno za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama Grada, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole.

Grad je imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu u skladu s članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole sačinjen je i dostavljen 26. 2. 2021. godine Ministarstvu finansija Tuzlanskog kantona.

---

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Izvršili smo analizu uspostavljenog sistema internih kontrola kao modela koji se definiše kao proces koji provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima. Uzimajući to u obzir, naša obaveza je bila da se uvjerimo šta je od kontrolnih mehanizama u upotrebi u Gradu.

Rukovodstvo Grada nije u potpunosti uskladilo akte iz nadležnosti s nastalom statusnom izmjenom, kojima se uređuje poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Gradsko vijeće nije donijelo Statut Grada u skladu sa članom 7. Zakona o Gradu Gračanici i odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, kojim se uređuju samoupravni djelokrug Grada, organizacija, ovlasti, način rada njegovih organa i druga pitanja od značaja za Grad. Na snazi su još uvijek odredbe Statuta Općine Gračanica i Statutarna odluka o organizaciji Grada, koju je Gradsko vijeće donijelo u maju 2019. godine i kojom se privremeno, do donošenja Statuta, uređuju pitanja od značaja za Grad.

Općinsko vijeće je u decembru 2016. godine donijelo Odluku o aktivnostima na uspostavi trezorskog poslovanja Općine Gračanica. Trezorski sistem poslovanja u Gradu do okončanja revizije nije uspostavljen, iako je Zakonom o trezoru u FBiH utvrđen rok do aprila 2017. godine.

Općinsko vijeće je u decembru 2016. godine donijelo i Odluku o uspostavi registra budžetskih korisnika Općine Gračanica. Kao budžetski korisnici utvrđeni su: 1) Jedinostveni gradski organ – Grad Gračanica; 2) JU „Bosanski kulturni centar“; 3) JU Dječije obdanište „Naša djeca“; i 4) JU „Centar za socijalni rad“. **Do okončanja revizije Registar budžetskih korisnika nije uspostavljen i objavljen u službenim novinama u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinostvenog gradskog organa uprave Grada Gračanice utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, poslova i radnih zadataka Općinskog pravobranilaštva, koji je donio općinski pravobranilac, uređuje se organizacija pravobranilaštva i način rukovođenja.

U vezi s **upravljanjem rizicima** Grad nije donio interni akt za upravljanje rizikom na osnovu kojeg bi se redovno vršilo identifikovanje i ocjena rizika, zbog čega nije obezbijedio kontinuirano praćenje najznačajnijih rizika. Shodno tome, nisu uspostavljene odgovarajuće kontrole i mjere koje mogu umanjiti rizike, nisu sačinjene ni mape procesa, niti su donesene sve pisane politike i procedure kojima se uređuju određeni procesi.

Informacije i komunikacije nisu na zadovoljavajućem nivou unutar gradskih službi, s obzirom na to da se jedan primjerak rješenja o odobrenju za gradnju ne dostavlja u Odsjek za trezor i finansije, u cilju evidentiranja potraživanja.

Naši nalazi ukazuju na to da sistem internih kontrola nije u dovoljnoj mjeri uspostavljen u svim segmentima poslovanja, budući da su konstatovani propusti u dijelu evidentiranja potraživanja za naknadu za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta (rentu) i njihove pravovremene naplate, javnih nabavki i popisa imovine.

Za ove nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

S obzirom na to da nisu sačinjene mape procesa, da nisu donesene pisane politike i procedure kojima se uređuju pojedini procesi, te da se ne vrši identifikacija i procjena rizika, konstatujemo da Grad nije uspostavio sistem internih kontrola prema COSO modelu, na način propisan Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Kantonalnom ministarstvu finansija 12. 3. 2021. godine, u skladu s članom 12. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- *kontinuirano vršiti identifikovanje i procjenu rizika, te donijeti nedostajuće interne akte s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola zasnovanog na COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH;*
- *uspostaviti Registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.*

Interna revizija

Prema članu 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁷ i članu 13. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, Grad je obavezan uspostaviti Jedinicu za internu reviziju. Utvrdili smo da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u okviru Službe za internu reviziju sistematizovano radno mjesto pomoćnika gradonačelnika i internog revizora. Međutim, budući da ta radna mjesta nisu popunjena, Grad nije postupio u skladu s navedenim propisima.

Preporuka:

- *uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.*

Prevenција korupcije

Tim za izradu Strategije za borbu protiv korupcije imenovan je u aprilu 2015. godine sa zadatkom da izradi Prijedlog strategije za borbu protiv korupcije. Tim je sačinio Plan aktivnosti borbe protiv korupcije i Izvještaj o implementaciji Plana aktivnosti. Prema prezentiranom Izvještaju, utvrdili smo da određene aktivnosti nisu realizovane, iako su rokovi za realizaciju utvrđeni 2017. i 2018. godine. Još uvijek nije donesen Plan integriteta, a za nerealizovane aktivnosti Tim je u 2020. godini predložio utvrđivanje novih rokova.

Preporuka:

- *usvojiti Plan integriteta i poduzeti sve ostale potrebne mjere po pitanju prevencije korupcije.*

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet Grada za 2020. godinu usvojilo je Gradsko vijeće 26. 12. 2019. godine, kojim su planirani ukupni prihodi i primici u iznosu od 17.289.017 KM, akumulirani višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.118.235 KM i rashodi i izdaci u iznosu od 18.407.252 KM.

Izmjenama i dopunama Budžeta Grada za 2020. godinu od 30. 4. 2020. godine planirani su prihodi i primici u iznosu od 17.365.773 KM, akumulirani višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.549.435 KM i rashodi i izdaci u iznosu od 18.915.208 KM. Negativan finansijski rezultat za 2020. godinu planirano je da se pokrije iz akumuliranog viška prihoda nad rashodima iz prethodnih godina u iznosu od 1.549.435 KM.

Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su na rashodovnoj strani tekući rashodi (10.463.969 KM), kapitalni izdaci (8.069.558 KM), izdaci za finansijsku imovinu i otplatu dugova (221.681 KM) i tekuća rezerva (160.000 KM). Odlukama o preraspodjeli izvršene su preraspodjele u ukupnom iznosu od 213.001 KM.

Budžetom je planirano finansiranje službi Jedininstvenog gradskog organa, Gradskog vijeća i Gradskog pravobranilaštva.

Sredstva za rad Centra za socijalni rad (261.250 KM), Bosanskog kulturnog centra (312.183 KM) i Dječijeg obdaništa „Naša djeca“ (285.000 KM) planirana su na poziciji tekućih i kapitalnih transfera.

Naime, navedeni subjekti su Odlukom Općinskog Vijeća iz 2016. godine utvrđeni kao budžetski korisnici. Međutim, još uvijek nisu okončane aktivnosti na uspostavljanju trezorskog sistema poslovanja i Registra budžetskih korisnika Budžeta Grada, što je pojašnjeno u tački 4. Izvještaja.

---

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

U tabeli je pregled planiranog i ostvarenog Budžeta Grada:

Naziv	Budžet za 2020. god.	Izmjene i dopune Budžeta	Ostvareno u 2020. godini	Indeks (4/3*100)
1	2	3	4	5
Prihodi i primici	17.289.017	17.365.773	14.821.169	85
Rashodi i izdaci	18.407.252	18.915.208	12.305.421	65
Preneseni višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine	1.118.235	1.549.435	-	-
Višak prihoda nad rashodima	-	-	2.515.748	-

Utvrđili smo da Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada nije utvrđena detaljna struktura rashoda i izdataka budžeta i način njihovog izvršavanja, upravljanje finansijskom i nefinansijskom imovinom i prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava, što nije u skladu s članom 7. Zakona o budžetima.⁸

Također, utvrđili smo da nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tokova, niti operativni planovi, u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- **Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada utvrditi detaljnu strukturu rashoda i izdataka budžeta i način njihovog izvršavanja, upravljanje finansijskom i nefinansijskom imovinom i prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;**
- **planove novčanih tokova i operativne planove sačinjavati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Grad je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz računovodstvene izvještaje nije sačinjena i dostavljena Analiza iskaza (tekstualni dio), što nije u skladu s Pravilnikom o finansijskom i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **analizu iskaza (tekstualni dio) koja je dio godišnjeg finansijskog izvještaja sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 14.821.169 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom manje za 2.884.720 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (8.117.910 KM), neporezni prihodi (2.508.364 KM), primljeni transferi (2.161.925 KM), primici od zaduživanja (2.000.000 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (32.970 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (4.924.111 KM), poreza na dohodak (2.074.284 KM) i poreza na imovinu (1.040.657 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Grada.

⁸ „Službene novine FBiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.508.364 KM. Ostvareni prihodi najvećim dijelom odnose se na naknade i takse po federalnim i drugim propisima u iznosu od 889.498 KM, komunalne naknade i takse (590.808 KM), ostale budžetske naknade i takse (436.710 KM) i administrativne takse (263.302 KM).

U okviru **naknada i taksi po federalnim i drugim propisima** najznačajniji su namjenski prihodi za ceste (415.974 KM) i prihodi od naknada za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra (200.127 KM).

Komunalne naknade i takse odnose se u najvećem dijelu na naplaćenu komunalnu taksu na firme (463.734 KM) i komunalnu taksu za izgradnju objekata (92.328 KM).

U iznosu iskazanih **ostalih budžetskih naknada i taksi** na naknadu po osnovu prirodnih pogodnosti – rente odnosi se 237.137 KM i na uređenje građevinskog zemljišta 99.798 KM.

Usljed proglašene pandemije COVID-19, Odlukom Gradskog vijeća od 30. 4. 2020. godine su, u cilju obezbjeđenja pomoći pravnim i fizičkim licima za ublažavanje posljedica pandemije, donesene izmjene propisa Grada. Prema Odluci, oslobađaju se plaćanja obveznici do kraja 2020. godine: 1) komunalne naknade; 2) komunalne takse kojima je Naredbom Federalnog štaba civilne zaštite zabranjeno obavljanje djelatnosti; 3) komunalne takse za firmu; 4) zakupa poslovnih prostora, zemljišta i placeva koji su u vlasništvu Grada oni kojima je privremeno obustavljeno obavljanje djelatnosti; 5) zakupa javnih površina radi postavljanja bašti ispred ugostiteljskih objekata kojima je Naredbama Federalnog štaba civilne zaštite zabranjeno obavljanje djelatnosti; 6) korisnici taksi stajališta. Subjekti koji su platili komunalnu naknadu i komunalnu taksu za 2020. godinu, oslobođeni su plaćanja u 2021. godini. Plaćanja zakupa javnih površina radi postavljanja privremenih objekata oslobođeni su obveznici plaćanja za mart, april i maj 2020. godine, a svim investitorima za izgradnju poslovnih objekata omogućava se plaćanje naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta – rente u više mjesečnih rata u 2020. i 2021. godini.

Prihodi od komunalnih taksi uređeni su Odlukom Općinskog vijeća o komunalnim taksama od 29. 1. 2010. godine. Dio komunalnih taksi utvrđen Odlukom naplaćuje nadležna općinska služba, a dio obračunava i naplaćuje Porezna uprava. U nadležnosti Grada su komunalna taksa za isticanje objava, oglasa i saopćenja na javnim mjestima, držanje vitrina radi izlaganja robe van poslovne prostorije, korištenje slobodnih površina za kampove, šatore ili drugu privremenu upotrebu i komunalna taksa za izgradnju građevinskih objekata. Takse se shodno Odluci plaćaju unaprijed prije izdavanja rješenja.

Prihodi po osnovu prirodnih pogodnosti (rente) – rješenjima Službe za prostorno uređenje, geodetske i imovinskopravne poslove o odobrenju za građenje, investitorima se odobravalu izgradnja stambenih objekata, na osnovu rješenja o urbanističkoj saglasnosti. Prema rješenjima o odobrenju za gradnju, investitorima je utvrđena obaveza plaćanja komunalne takse koja se plaća unaprijed za predstojeću godinu, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta (renta).

Utvdili smo da nije donesen interni akt kojim se reguliše evidentiranje, naplata i kontrola naplate neporeznih prihoda. Služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinskopravne poslove, koja je nadležna za izdavanje rješenja o odobrenju za gradnju, jedan primjerak izdatog rješenja nije dostavila Odsjeku za trezor i finansije, kako bi se osiguralo praćenje naplate prihoda, a nisu osigurane ni blagovremene informacije i komunikacije unutar gradskih službi.

Grad je sa 23 investitora, na osnovu izdatih rješenja o odobrenju za gradnju, zaključio sporazume o načinu isplate duga, kojima je utvrđeno plaćanje komunalne takse i naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta odmah po zaključivanju sporazuma, a plaćanje naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta (rente) u mjesečnim ratama.

Budući da je Odlukom Gradskog vijeća od 30. 4. 2020. godine, usljed proglašene pandemije, svim investitorima za izgradnju poslovnih objekata omogućeno plaćanje naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta – rente u više mjesečnih rata u 2020. i 2021. godini, utvrđena dinamika plaćanja prema sporazumima je promijenjena.

Prema Sporazumu o načinu isplate duga zaključenim sa investitorom „M&I Investing“ d.o.o. Gračanica od 19. 4. 2016. godine, rok plaćanja rente u iznosu od 127.129 KM utvrđen je u 20 mjesečnih rata, tačnije do 10. 1. 2018. godine. Utvrdili smo da investitor nije poštuovao odredbe sporazuma i da je dug za rentu uplatio tek u 2020. godini. Međutim, Grad nije pokretao aktivnosti na naplati dospjelog duga u 2018. i 2019. godini, u cilju pravovremene naplate prihoda, zbog čega nije postupljeno u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Prihodi od koncesija iskazani su u iznosu od 48.228 KM. Prema Zakonu o koncesijama Tuzlanskog kantona, naknade za koncesije predstavljaju prihod Kantona i općina na čijem području se nalazi predmet koncesije. Prihodi od koncesija dijele se u omjeru 20% Budžetu Kantona, a 80% budžetima općina. Koncesionari sa područja Grada su JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica, „Eko-toplane“ d.o.o. Gračanica, „Gramat“ d.o.o. Gračanica, Kamenolom „Drijenča“ d.o.o. Gračanica i „Terme“ d.o.o. Gračanica.

Napominjemo da je za Projekat snabdijevanja Općine Gračanica toplotnom energijom Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona 2011. godine zaključilo ugovor o koncesiji sa „Eko-toplanama“ d.o.o. Gračanica na period od 30 godina, uz godišnju naknadu od 0,16 KM/MWh. Na osnovu rješenja Ministarstva, koncesionaru se fakturiše ugovorena obaveza na godišnjem nivou.

Sredstva i imovina koja se daje na raspolaganje koncesionaru, kao i pitanje predaje toplovoda sa pripadajućom infrastrukturom, predmet su posebnog ugovora između Općine Gračanica i „Eko-toplana“ d.o.o. Gračanica. Grant sredstva Općine za projekat prema ugovoru iznose 2.500.000 KM, uz pribavljanje svih potrebnih dozvola. Po isteku koncesije Grad je ovlašten da izvrši prenos toplovoda sa pripadajućom infrastrukturom u svoje vlasništvo.

Preporuke:

- **internom procedurom utvrditi način evidentiranja, naplatu i kontrolu naplate neporeznih prihoda;**
- **osigurati poštivanje zaključenih sporazuma o načinu isplate duga za rentu u mjesečnim ratama, a po dospijecu duga poduzimati mjere naplate, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 2.161.925 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 1.621.005 KM ili 43%. Strukturu čine primljeni tekući transferi od Federacije BiH i kantona (418.887 KM) i tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija (34.710 KM), zatim kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti (1.492.627 KM), iz nevladinih izvora (192.384 KM) i donacije (23.317 KM).

Najznačajniji primljeni tekući transferi od Federacije BiH odnose se na Sporazum o realizaciji programa poticanja proljetne sjetve zaključen sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona (100.000 KM) i Odluku Vlade FBiH kojom se svim općinama i gradovima doznačavaju sredstva u vidu jednokratne finansijske pomoći budžetu u sanaciji posljedica nastalih usljed proglašene pandemije COVID-19 (125.000 KM).

Tekući transferi od kantona u najvećoj mjeri odnose se na sredstva Ministarstva za boračka pitanja Tuzlanskog kantona za pomoć socijalno ugroženim kategorijama (87.489 KM), refundacije bolovanja i sl.

Najznačajniji kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se na transfer od Federacije BiH na osnovu Odluke Vlade FBiH od 29. 7. 2020. godine o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2020. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa pozicije „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni, gradovi i općine“. Odlukom se Gradu doznačavaju sredstva u vidu jednokratne finansijske pomoći budžetu u sanaciji posljedica nastalih usljed proglašene pandemije COVID-19 (125.000 KM). Fond za zaštitu okoliša doznačio je sredstva za projekat „Nastavak izgradnje i rekonstrukcija prioritetnih dionica fekalnih i oborinskih kolektora i zaštitu novoizgrađene kolektorske mreže kroz izgradnju regulacije“ (160.000 KM) i projekat „Izvođenje radova na zaštiti glavnog desnog kolektora kroz izgradnju regulacije korita rijeke Sokoluše“ – Faza II (130.000 KM).

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 12.305.421 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (3.421.297 KM), doprinosi poslodavca (324.585 KM), izdaci za materijal i usluge (2.235.639 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (2.882.212 KM), kapitalni transferi (309.427 KM), izdaci za kamate (12.669 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (3.005.412 KM), izdaci za finansijsku imovinu (32.500 KM) i izdaci za otplate dugova (81.680 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 3.421.297 KM, od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 3.035.774 KM, a na naknade troškova zaposlenih 385.523 KM.

Odlukom Općinskog vijeća o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodatka na plaće i naknada plaće zaposlenika Općine Gračanica⁹ i Pravilnikom o plaćama i naknadama plaće zaposlenika Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Gračanica od 24. 2. 2017. godine utvrđen je način obračuna plaća i naknada plaća. Navedeni interni akti usklađeni su sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁰.

Osnovna plaća utvrđuje se množenjem koeficijenta plaće sa osnovicom za plaću. Osnovica plaće za 2020. godinu utvrđena je Sporazumom o utvrđivanju osnovice za obračun plaća od 31. 12. 2019. godine u iznosu od 325 KM.

Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu sa minulim radom od 4.022 KM, a najniža u neto iznosu od 719 KM. Prosječna neto plaća iznosila je 1.322 KM.

Ocjenjivanje zaposlenika Grada za 2020. godinu izvršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu.

Isplata stimulacija i dodatka na plaću izvršena je u iznosu od 88.005 KM za 49 zaposlenika. Isplata dodatka na plaću vršena je najvećim dijelom vatrogascima – Služba civilne zaštite za posebne uslove rada (37.458 KM), inspektorima (22.854 KM) i za obavljanje dodatnih poslova iz nadležnosti matičnih knjiga (9.858 KM).

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 385.523 KM, a odnose na naknadu za topli obrok (255.579 KM), regres za godišnji odmor (52.480 KM), naknade za prijevoz (42.096 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (18.188 KM) i ostale naknade (17.180 KM).

Isplata **naknade za topli obrok** u iznosu od 255.579 KM vršila se u iznosu od 9 KM, u skladu sa Odlukom gradonačelnika od 3. 4. 2019. godine.

Regres za godišnji odmor je isplaćen na osnovu Odluke o visini regresa za 2020. godinu od 27. 7. 2020. godine za 128 zaposlenih (410 KM) u iznosu od 52.480 KM. Naknada za korištenje godišnjeg odmora (regres) za 2020. godinu isplaćena je u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH.

Uvidom u uzorak plaća za mart, april i juli i uzorak naknada troškova zaposlenih nismo utvrdili nepravilnosti.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 2.235.639 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (900.588 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (480.365 KM), izdaci za energiju (435.358 KM), izdaci za tekuće održavanje (291.559 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (74.424 KM), usluge prijevoza i goriva (25.742 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa (17.506 KM), unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (7.920 KM) i putni troškovi (2.177 KM).

⁹ „Sl. glasnik Općine Gračanica“, br. 06/17

¹⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 45/10, 111/12, 20/17

Ugovorene i druge posebne usluge najvećem dijelom odnose se na izdatke za otklanjanje posljedica prirodnih nepogoda (175.878 KM), izdatke za rad gradskih vijećnika (174.109 KM), izdatke za rad komisija (161.379 KM), te izdatke za lica za stručno osposobljavanje (73.061 KM).

Naknade za rad gradskih vijećnika utvrđene su Odlukom o visini naknade članovima Općinskog vijeća i članovima radnih tijela od 29. 4. 2014. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama iz 2015. godine. Članovima Gradskog vijeća za vršenje funkcije vijećnika pripada naknada u mjesečnom iznosu od 60%, predsjednicima klubova 65% i zamjeniku predsjedavajućeg 70% od prosječne neto plaće ostvarene u FBiH za prvih šest mjeseci prethodne godine. Vijećniku koji ne prisustvuje sjednici Gradskog vijeća ili ne prisustvuje najmanje većini tačaka dnevnog reda sjednice naknada se umanjuje za 50%. Odlukom o statusu predsjedavajućeg i zamjenika od 27. 2. 2019. godine, predsjedavajući Gradskog vijeća svoju dužnost obavlja profesionalno, a zamjenik Gradskog vijeća svoju dužnost obavlja na volonterskoj osnovi. Obračun i isplata naknada vijećnicima vršeni su u skladu sa navedenom Odlukom.

Naknade za rad članovima komisija iskazane su u neto iznosu od 162.279 KM, a odnose se na naknade za rad članovima Gradske izborne komisije (69.290 KM), naknade za predsjednike vijeća mjesnih zajednica (50.693 KM), rad stručnih komisija (13.300 KM), komisije za tehnički prijem objekata (12.620 KM), naknade komisijama iz ranijeg perioda (7.832 KM), vijećničke komisije (5.094 KM), te izdatke za rad štaba Civilne zaštite (3.450 KM).

U okviru izdataka za komisije evidentirani su izdaci po osnovu ugovora o djelu 46.106 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se ugovori o djelu najvećim dijelom odnose na ugovore koji su zaključeni za ažuriranje podataka o nekretninama katastra i zemljišnih knjiga, po osnovu Sporazuma o zajedničkoj implementaciji aktivnosti na sistemskom ažuriranju podataka o nekretninama katastra i zemljišne knjige potpisanog između Federalne uprave za geodetske i imovinskopravne poslove (FGU) i Grada.

Tehnički pregled građevina vrši Komisija koju u skladu sa Pravilnikom o načinu formiranja komisije za tehnički pregled imenuje rješenjem Služba nadležna za poslove prostornog uređenja, geodetske i imovinsko-pravne poslove. Angažovanje lica za obavljanje tehničkog pregleda vrši se unutar usvojene Liste stručnih lica za vršenje tehničkog pregleda građevina. Sa vanjskim saradnicima koji su angažovani za rad u komisijama nisu se zaključivali ugovori o djelu, već je isplata naknada vršena na osnovu Rješenja nadležne Službe o imenovanju komisije, što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o načinu imenovanja i rada Komisije za tehnički pregled građevina.

Utvdili smo da obračun naknada zaposlenicima po osnovu angažmana u komisiji za tehnički pregled nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. Zakona o porezu na dohodak¹¹ i članovima 8, 11. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹² s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je navedenim članovima Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i članova 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosima¹³ i odredbama članova od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.¹⁴

U okviru **izdataka za komunikaciju i komunalne usluge** najznačajniji iznos odnosi se na izdatke za komunalno održavanje ulica (229.951 KM) i komunalno održavanje ulica – zimska služba (141.297 KM).

Komunalno održavanje ulica provodilo je JP za komunalne poslove „Komus“ d.o.o. Gračanica na osnovu Ugovora o održavanju javnih površina za 2020. godinu od 1. 4. 2020. godine, a na osnovu Programa rada za 2020. godinu.

Komunalno održavanje ulica – zimska služba vršeno je na osnovu ugovora zaključenih sa JP za komunalne poslove „Komus“ d.o.o. Gračanica u vrijednosti od 115.261 KM i „MACOT SOL“ d.o.o. Mostar (30.420 KM).

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18, 30/18

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

U okviru ovih izdataka knjigovodstveno su evidentirani izdaci po ugovorima o djelu za čišćenje snijega u iznosu od 47.600 KM. Prema zaključenim ugovorima Grada sa mjesnim zajednicama i fizičkim licima, mjesne zajednice su naručioci radova za održavanje prohodnosti puteva, a fizička lica izvođači. Poslovi mjesnim zajednicama povjereni su u skladu sa članom 30. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH.

U okviru **izdataka za tekuće održavanje** najznačajniji iznos odnosi se na izdatke održavanja video nadzora u gradu (72.524 KM), održavanje puteva u mjesnim zajednicama (46.656 KM), te izdatke za održavanje javne rasvjete u gradu (40.512 KM).

Preporuke:

- **prilikom angažovanja stručnih lica za vršenje tehničkog pregleda građevina zaključivati ugovore o djelu;**
- **obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike Grada vršiti na način da se obračuna i uplati porez i doprinosi u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 2.882.212 KM odnose se na transfere neprofitnim organizacijama (2.024.891 KM), subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (464.305 KM), transfere pojedincima (297.651 KM), transfere drugim nivoima vlasti (86.228 KM) i druge tekuće rashode (9.137 KM).

Tekući transferi neprofitnim organizacijama najvećim dijelom odnose se na transfere prema sportskim klubovima (411.715 KM), transfer sportskim klubovima za izmirenje obaveza prema savezima (70.873 KM), transfere mjesnim zajednicama za redovan rad (69.428 KM), poticaje u poljoprivredi (42.576. KM), te transfere udruženjima građana i nevladinim organizacijama (31.450 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada za 2020. godinu nije utvrđen način izvršavanja tekućih transfera javnim ustanovama čiji je Grad osnivač. Sredstva su doznačena u okviru transfera neprofitnim organizacijama: Centru za socijalni rad (256.430 KM), Bosanskom kulturnom centru (288.750 KM) i Dječijem obdaništu (298.500 KM). **Realizacija budžetskih sredstava vršena je putem mjesečnih tranši, bez donošenja posebnih odluka i potpisivanja ugovora kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze, praćenje namjenskog utroška, izvještavanje i nadzor. Navedenim ustanovama nije utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, što nije u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.**

Članom 19. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Gračanica za 2020. godinu definisano je da se sredstva utvrđena u budžetu na pozicijama grantovi pojedincima, sredstva za sport, udruženja građana, humanitarne organizacije i poticaji u poljoprivredi i dr., koriste na osnovu odluka i programa raspodjele sredstava, za svaku poziciju, koje u skladu sa utvrđenim kriterijima i na prijedlog nadležne Gradske službe, odnosno komisije donosi Gradonačelnik.

Transferi prema sportskim klubovima planirani su iznosu od 440.000 KM, a realizovani u iznosu od 411.715 KM, što predstavlja 94% realizacije u odnosu na planirana sredstva. Gradonačelnik je 16. 1. 2020. godine donio Odluku o utvrđivanju kriterija, mjerila i postupaka za realizaciju sredstava budžeta Grada namijenjenih za sport za 2020. godinu. Pravo na grant sredstva namijenjena za sport imali su registrovani klubovi, škole sporta i druge organizacije koje organizuju sportske manifestacije. Odlukom su definisani sljedeći kriterij: rang takmičenja, broj selekcija u okviru kolektiva i broj registrovanih igrača, popularnost i doprinos afirmaciji sporta i Grada, tradicija i ugled sporta, gledanost-brojnost konzumenata, troškovi održavanja sportskih terena i opreme, te ukupni troškovi takmičenja. **Odlukom nije predviđeno raspisivanje javnog poziva kojim bi se zahtijevalo dostavljanje finansijskih planova sportskih klubova, bodovanje kriterija, te način dodjele sredstava.** Članom VI Odluke definisana je obaveza korisnika dodijeljenih sredstava da na kraju godine dostavljaju izvještaje o utrošku sredstava.

Imenovana komisija predložila je raspodjelu sredstava, međutim nije prezentirana dokumentacija koja ukazuje da su definisani kriteriji primjenjivani. Gradonačelnik je na prijedlog komisije odobrio sredstva klubovima u sljedećim iznosima: NK „Bratstvo“ Gračanica 220.000 KM, RK „Gračanica“ 100.000 KM, MNK „Kaskada“ 18.000 KM, ŽOK Gračanica 19.000 KM, Košarkaški klub 19.000 KM, federalni klubovi 35.000 KM, klubovi kantonalnih nogometnih liga 15.000 KM i ostali 14.000 KM, bez obrazloženja i detaljne specifikacije za koje namjene će se sredstva utrošiti.

Za dodjelu sredstava sportskim klubovima nije objavljen javni poziv, zbog čega smatramo da nije osigurano načelo transparentnosti u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Sa sportskim klubovima nisu zaključeni ugovori o međusobnim pravima i obavezama, niti su donesene odluke o odobravanju sredstava, kojima bi se utvrdila namjena doznačenih sredstava i obaveza podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku.

Nije prezentirana dokumentacija kojom se dokazuje da su primijenjeni kriteriji utvrđeni Odlukom o utvrđivanju kriterija, mjerila i postupaka za realizaciju sredstava Budžeta Grada namijenjenih za sport za 2020. godinu, što nije u skladu sa članom 19. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Gračanice za 2020. godinu. Zbog navedenog ne možemo potvrditi način planiranja i odobravanja sredstava sportskim klubovima u iznosu od 411.715 KM.

Transfer za poticaje u poljoprivredi realizovan je u iznosu od 93.161 KM. Odlukom Gradonačelnika od 11. 5. 2020. godine sredstva su odobrena: „Karitas Switzerland“ za podizanje rasada jagoda na području grada (10.000 KM), Udruženjima pčelara (15.000 KM), fizičkim licima za plasteničku proizvodnju (18.000 KM), muzna grla u sistemu otkupa mlijeka 25.000 KM, proizvodnju pilećeg mesa (17.000 KM) itd.

Raspodjela sredstava za poticaje u poljoprivredi u iznosu od 93.161 KM nije izvršena na osnovu programa raspodjele sredstava, niti su doneseni kriteriji, zbog čega nije postupljeno u skladu s članom 19. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada za 2020. godinu.

Transfer udruženjima građana i nevladinim organizacijama planiran je u iznosu od 40.000 KM, a realizovan u iznosu od 35.772 KM, dok je iznos od 10.000 KM realizovan iz tekuće rezerve po Odluci od 7. 12. 2020. godine na ime sufinansiranja projekta po sporazumu o međusobnoj saradnji između Karitasa Švicarke i Grada na projektu „Socio-ekonomsko osnaživanje, suprotstavljanjem energetskom siromaštvu“. Ovaj transfer realizovan je na osnovu Javnog poziva i prethodno utvrđenih kriterija.

Za potrebe praćenja izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava, formirana je 22. 1. 2021. godine Komisija za monitoring i izradu Finalnog izvještaja o utrošku sredstava doznačenih nevladinim organizacijama. Komisija je sačinila izvještaj u martu 2021. godine u kojem je konstatovala da određeni broj korisnika nije dostavio izvještaj o namjenskom utrošku, kao i da su određeni izvještaji dostavljeni bez računa i ugovora kojima bi se potvrdilo namjensko trošenje budžetskih sredstava.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima odnose se na subvencije/potpore – COVID-19 (248.745 KM), sufinansiranje proljetne sjetve registrovanim poljoprivrednim proizvođačima (112.334 KM) i subvencije/podrška preduzećima pri zapošljavanju (103.226 KM).

Subvencije/potpore – COVID-19 privatnim preduzećima i poduzetnicima planirane su u iznosu od 400.000 KM, a iskazane su u iznosu od 248.745 KM, od čega se najveći dio u iznosu od 198.534 KM odnosi na jednokratne pomoći Grada u cilju sanacije posljedica uzrokovanih pandemijom.

Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz Budžeta Grada u svrhu pomoći privrednim društvima i obrtima u cilju sanacija posljedica u privredi uzrokovanih pandemijom COVID 19 od 5. 5. 2020. godine utvrđeni su kriteriji, način i postupak raspodjele. Korisnicima pomoći iz ovog Pravilnika smatrala su se privredna i fizička lica (obrtnici, ugostitelji i samostalne radnje) kojima je naredbama Federalnog štaba CZ i Kantonalnog štaba CZ TK zabranjen ili obustavljen rad zbog proglašenja stanja nesreće uzrokovane pandemijom sa sjedištem na području grada Gračanice, a djelatnost koja je zabranjena ili obustavljena im je osnovna. Korisnicima pomoći smatrala su se i poslovne jedinice privrednih društava ukoliko imaju sjedište na području grada Gračanice, pod uslovom da je osnovno privredno društvo, također sa sjedištem na području grada Gračanice. Korisnici, prema ovom Pravilniku, ostvaruju pravo na jednokratnu pomoć u iznosu od jedne minimalne plaće u Federaciji BiH po zaposlenom radniku.

Podnosioci zahtjeva za ostvarivanje prava na pomoć morali su ispunjavati i sljedeće uslove: da nemaju neuplaćenih obaveza po osnovu poreza na dohodak i doprinosa na plaću zaključno sa 29. 2. 2020. godine, te da su registrovani kod nadležnog suda ili gradskog organa najmanje tri mjeseca prije donošenja naredbe o zabrani rada.

Javni poziv za dodjelu jednokratne pomoći Grada Gračanice privrednim društvima i samostalnim djelatnostima u cilju sanacije posljedica u privredi uzrokovanih pandemijom COVID-19 raspisan je 11. 5. 2020. godine. Komisija za dodjelu sredstava izvršila je pregled pristiglih zahtjeva u pogledu ispunjavanja uslova i kriterija za odobrenje finansijskih sredstava. **Sredstva su odobrena za 207 subjekata u ukupnom iznosu od 198.534 KM, odnosno 406 KM po zaposlenom.** Na osnovu uvida u uzorak, nismo utvrdili nepravilnosti.

Tekući transferi pojedincima najvećim dijelom se odnose na transfere pojedincima – stipendije za učenike i studente (120.000 KM), pomoći biračkoj populaciji – korisnicima iz oblasti BIZ-a (92.3888 KM), grantove pojedincima – jednokratne pomoći (20.001 KM), te pomoći za nezaposlene porodilje (14.500 KM). Dodjela stipendija izvršena je na osnovu Javnog poziva, a grantovi pojedincima i nezaposlenim porodiljama na osnovu odluka gradonačelnika.

Preporuke:

- **tekući transfer za sportske klubove realizovati uz objavu javnog poziva i primjenom utvrđenih kriterija, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti prilikom dodjele sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;**
- **prilikom raspodjele poticaja u poljoprivredi donijeti program raspodjele sredstava i utvrditi kriterije u skladu s Odlukom o izvršavanju budžeta Grada Gračanica;**
- **poduzeti aktivnosti s ciljem regulisanja međusobnih prava i obaveza, uspostave adekvatnog nadzora nad utroškom tekućih transfera, te načina postupanja u situacijama kada korisnik ne dostavi izvještaj o utrošku sredstava ili kada sredstva nisu namjenski utrošena.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 309.427 KM, što je za 134.029 KM manje u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Navedeni iznos odnosi se na transfere neprofitnim organizacijama (109.811 KM), transfere javnim preduzećima (108.523 KM) i transfere pojedincima (91.093 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada za 2020. godinu nije utvrđen način izvršavanja kapitalnih transfera.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama odnose se na izvedene radove plaćene dobavljaču „GRAMAT“ d.o.o. Gračanica, nakon provedene procedure javne nabavke, po osnovu ugovora za izvedene radove na izgradnji tribina na nogometnom igralištu NK Orahovica u iznosu od 37.926 KM, za izvedene radove na izgradnji igrališta u krugu OŠ „Hasan Kikić“ (28.698 KM) i za nabavku i ugradnju PVC stolarije u OŠ „Škahovica“ (6.960 KM) itd. Grad je donio odluke o donaciji, kojim se primaoci radova obavještavaju da na osnovu odluka izvrše evidentiranje izvršenih radova u svojim knjigovodstvenim evidencijama.

Kapitalni transferi javnim preduzećima odnose se na nabavku specijalnog vozila za sakupljanje i odvoz ambalažnog otpada. Grad je izvršio prenos sredstava JP „Komus“ d.o.o. Gračanica u iznosu od 108.523 KM, koja je doznačilo Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona. Preduzeće je dostavilo dokaz da je namjenski utrošilo doznačena sredstva.

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 3.005.412 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 5.169.553 KM ili 63%. Izdaci se odnose na rekonstrukciju i investiciono održavanje u iznosu od 2.827.427 KM, nabavku opreme (112.282 KM) i nabavku građevina (39.441 KM).

Izdaci za rekonstrukciju i investiciono održavanje odnose se na projekte vodosnabdijevanja i kanalizacije (1.287.535 KM), sanaciju puteva (941.068 KM) i ostale projekte (598.824 KM).

Projekti vodosnabdijevanja i kanalizacije za koje smo izvršili uvid u proceduru odabira najpovoljnijeg ponuđača i realizaciju ugovora su: 1. Izvođenje radova na zaštiti glavnog desnog kolektora kroz izgradnju regulacije korita rijeke Sokoluše – Faza II“ (386.505 KM); 2. „Izvođenje radova na unapređenju gradskog sistema vodosnabdijevanja i proširenje sistema u naselju Bijela Polja, Drafnići, Seljanuša i Gornja Lohinja“ (236.402 KM) i 3. „Izgradnja dijela oborinskog kanala OKU 3 u radnoj zoni 1 – faza 1“ (293.066 KM). Detaljnija obrazloženja data su u dijelu javnih nabavki u poglavlju 8. Izvještaja.

Izdaci za nabavku opreme odnose se najvećim dijelom na nabavku namještaja za potrebe gradskih službi (63.223 KM), opremu za protivgradnu zaštitu (29.963 KM) i kompjutersku opremu (15.000 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2020. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2020. godinu ¹⁵	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	15.502.889	12.788.199	13.365.980	82
I.1.	Prihodi od poreza	9.023.186	8.117.910	9.144.564	90
I.2.	Neporezni prihodi	2.696.773	2.508.364	2.518.801	93
I.3.	Primljeni transferi	3.782.930	2.161.925	1.702.615	57
II	RASHODI	10.858.679	9.185.829	9.032.900	85
II.1.	Tekući rashodi	6.682.993	5.981.521	6.249.747	89
II.2.	Tekući grantovi	3.530.210	2.882.212	2.459.378	82
II.3.	Kapitalni grantovi	443.456	309.427	314.931	70
II.4.	Izdaci za kamate	42.020	12.669	8.844	30
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	160.000			
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	4.644.210	3.602.370	4.333.080	78
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	7.981.965	2.972.442	3.815.023	37
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	193.000	32.970	18.145	17
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	8.174.965	3.005.412	3.833.168	37
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(3.337.755)	629.928	518.057	-19
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	(30.000)	(32.500)	(8.000)	81
VI.1.	Primici od finansijske imovine	10.000	0	0	
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	40.000	32.500	8.000	81
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	1.818.319	1.918.320	(328.656)	55
VII.1.	Primici od zaduživanja	2.000.000	2.000.000	0	100
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	181.681	81.680	328.656	45
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(1.549.436)	2.515.748	181.401	-162

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 3.602.370 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 12.788.199 KM, a rashodi u iznosu od 9.185.829 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2020. godinu u iznosu od 2.515.748 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 14.821.169 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 12.305.421 KM. Navedeni finansijski rezultat je u najvećoj mjeri posljedica manje izvršenih izdataka za nabavku stalnih sredstva u odnosu na plan.

¹⁵ U obrazac Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta u kolone koje se odnose na planirane pozicije nisu uneseni podaci iz posljednjeg Budžeta, zvanično usvojenog za 2020. godinu. Nakon usvajanja izmjena i dopuna Budžeta, donesene su odluke o usmjeravanju neplaniranih grantova u Budžet u iznosu od 340.117 KM, koje su postale dio Budžeta.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja na 31. 12. 2020. godine nije iskazan u iznosu od 2.970.507 KM. **Grad na kraju godine kapitalne primitke nije zatvarao preko konta 591111 – Neraspoređeni višak prihoda i rashoda, tako da zaključna knjiženja nisu provedena u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u obrascu Bilansa stanja iskazan je manje za 1.721.974 KM.**

Preporuka:

- **kapitalne primitke kod zaključnih knjiženja zatvarati preko konta 591111 – Neraspoređeni višak prihoda i rashoda, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Stanje gotovine na 31. 12. 2020. godine iskazano je u iznosu od 7.618.978 KM, a čine ga sredstva na transakcijskim računima u iznosu od 7.618.086 KM i gotovina u blagajni u iznosu od 892 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 231.441 KM i u najvećem dijelu odnose se na potraživanja za isporučene robe i usluge (128.461 KM), unaprijed plaćenu robu i usluge (83.809 KM) i javne površine (10.138 KM).

Na potraživanjima za isporučene robe i usluge evidentirana su potraživanja od JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica na osnovu Ugovora o regulisanju međusobnih prava i obaveza od 21. 2. 2020. godine, kojim Grad javnom preduzeću povjerava pravo korištenja i upravljanja dobrima u općoj upotrebi, nakon Presude Kantonalnog suda u Tuzli, kojom se poništava privatizacija javnih dobara. Detaljnije obrazloženje dato je u poglavlju 6.2.2. Stalna sredstva. Javno preduzeće prema ugovoru za povjerena javna dobra ima obavezu plaćanja Gradu godišnje naknade u iznosu od 60.000 KM (5.000 KM mjesečno), a prikupljena naknada koristit će se isključivo za finansiranje nabavki za znavljanje povjerenih dobara i za troškove investicionog održavanja. Utvrdili smo da je preduzeće uplatilo naknadu za 2020. godinu u iznosu od 50.000 KM i da je takođe u skladu sa ugovorom fakturisalo troškove investicionog održavanja Gradu u iznosu od 49.765 KM. Na ugovor je zaključen i Aneks ugovora od 29. 12. 2020. godine kojim se godišnja naknada za znavljanje povjerenih dobara utvrđuje u iznosu od 120.000 KM.

Na istoj poziciji evidentirana su potraživanja od JP „Komus“ d.o.o. Gračanica na osnovu Ugovora o regulisanju međusobnih prava i obaveza od 3. 12. 2019. godine, kojim se javnom preduzeću povjerava na upravljanje i korištenje Zelena pijaca. Javno preduzeće prema ugovoru za povjerene poslove plaća Gradu godišnju naknadu u iznosu od 66.000 KM, iz koje se finansiraju isključivo nabavke roba, usluga i radova za znavljanje povjerenih dobara. Preduzeće je izvršilo uplatu naknade za 2020. godinu u cijelosti, u skladu sa ugovorom.

Utvrdili smo da se po osnovu izdatih rješenja o odobrenju za gradnju nisu evidentirala potraživanja za naknadu za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta (renta) u Glavnoj knjizi u iznosu od 199.310 KM. Sa investitorima su zaključeni Sporazumi o načinu isplate duga, kojima je odobreno obročno plaćanje (tačka 6.1.1.2 Izvještaja).

Ne možemo potvrditi potraživanja od kupaca koja su u Bilansu stanja iskazana u iznosu od 231.441 KM, jer potraživanja za naknadu za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta (renta) na osnovu zaključenih sporazuma o načinu isplate duga sa investitorima u iznosu od 199.310 KM nisu knjigovodstveno evidentirana, nisu uspostavljene pomoćne evidencije ovih potraživanja, a nije osigurana pravovremena naplata potraživanja za rentu u iznosu od 127.129 KM, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **potraživanja po osnovu rente evidentirati na osnovu izdatih rješenja o odobrenju za gradnju i zaključenih sporazuma u Glavnoj knjizi, te osigurati pomoćne evidencije o stanju duga.**

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Grada na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 42.714.120 KM (nabavne vrijednosti od 58.867.527 KM, ispravke vrijednosti od 16.153.407 KM) i dugoročni plasmani u iznosu od 40.500 KM.

Prilikom popunjavanja finansijskih izvještaja, nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti nisu prenesene u tačnom iznosu iz analitičkog bruto bilansa. Nabavna vrijednost stalnih sredstava u analitičkom bruto bilansu iskazana je u iznosu od 57.154.691 KM, a ispravka vrijednosti 14.440.572 KM.

Strukturu stalnih sredstava čine: građevine (50.080.602 KM), zemljište i šume (3.750.595 KM), oprema (1.973.472 KM), stalna sredstva u obliku prava (995.872 KM), sredstva u pripremi (307.536 KM) i sredstva van upotrebe (46.614 KM).

Na poziciji zemljišta, Grad nema evidenciju zemljišta pojedinačno po parcelama, sa njihovom knjigovodstvenom vrijednošću. U skorije vrijeme nije vršena procjena zemljišta. Općinska komisija za nekretnine, utvrdila je cijene prije više od 14 godina, zbog čega iskazano stanje zemljišta nije realno.

Na poziciji stalnih sredstava u 2020. godini uknjižena je imovina preuzeta od JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica sadašnje vrijednosti 3.289.630 KM (nabavna vrijednost 4.725.198 KM i ispravka vrijednosti 1.435.567 KM). U ranijem periodu, Odlukom Općinskog vijeća od 29. 8. 2011. godine o proglašenju dobrom u općoj upotrebi, Općina je Javnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica povjerila na korištenje i upravljanje javna vodna dobra. Iste godine, Kantonalna agencija za privatizaciju Tuzlanskog kantona je Rješenjem od 4. 11. 2011. godine odobrila Korigovani početni bilans stanja JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. na 31. 12. 1999. godine sa Korigovanim programom privatizacije preduzeća. Međutim, Presudom Kantonalnog suda u Tuzli od 5. 2. 2016. godine proglašeno je ništavnim Rješenje Kantonalne agencije za privatizaciju TK o odobravanju upisa izvršene privatizacije u sudski registar, tako da je kapital u nominalnom iznosu od 443.561 KM ili 49,58513% ostao državni.

U poslovnim knjigama Grada evidentirano je deset stanova u vrijednosti 250.044 KM. Od navedenog broja, za osam stanova Grad ne raspolaže dokazima o vlasništvu. Stanovi su prema pismenom obrazloženju prešli u posjed Grada od lica koja nisu imala zakonske nasljednike ili nisu otkupljeni u postupku privatizacije.

Na stalnim sredstvima vode se i izbjegličke kuće u vrijednosti 1.700.739 KM. Evidentiranje je izvršeno na osnovu Odluke Vlade Tuzlanskog kantona od 24. 4. 2000. godine o prenosu objekata izgrađenih u dvije faze, Program 150 kuća i Program 125 kuća. Shodno Odluci, Općina Gračanica stiče pravo upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, na osnovu Sporazuma zaključenog između Tuzlansko-podrinjskog kantona, Međunarodne grupe za upravljanje (IMG) i Visokog komesarijata Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR).

Utvdili smo da se prema ZK izvcima izbjegličko naselje Orahovica još uvijek vodi u posjedu MZ Orahovica, izbjegličko naselje Rašljeva u posjedu JU Osnovna škola „Miričina“, izbjegličko naselje Miričina u posjedu MZ „Miričina“ i izbjegličko naselje Lukavica u posjedu JU Osnovna škola „Lukavica“. Nije prezentirano da su poduzete aktivnosti na izmjeni podataka u zemljišno-knjižnim evidencijama, kako bi ista prešla u vlasništvo Grada.

Preporuke:

- **izvršiti procjenu vrijednosti zemljišta u cilju realnog iskazivanja imovine Grada i uknjižiti parcele u knjigu stalnih sredstava;**
- **poduzeti aktivnosti na prenosu izbjegličkih naselja Orahovica, Rašljeva, Miričina i Lukavica u vlasništvo Grada.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

U finansijskim izvještajima kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.879.698 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (1.096.605 KM), obaveze prema zaposlenima (373.969 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.409.124 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na neutrošena namjenska sredstva/grantove. Od navedenog iznosa u 2020. godini evidentirana su neutrošena sredstva u iznosu od 781.887 KM. Strukturu neutrošenih namjenskih sredstava/grantova čine sredstva za ulaganje u sportsku dvoranu Bazen (220.000 KM) i za „Izgradnju dijela oborinskog kanala OKU3 u radnoj zoni I (180.000 KM) doznačena Odlukom Vlade FBiH od 29. 7. 2020. godine, zatim naknada za gradsko građevinsko zemljište (143.474 KM), namjenska sredstva Civilne zaštite (44.437 KM), sredstva za puteve (43.300 KM) itd.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 4.031.825 KM, a odnose se na obaveze po kreditu Evropske investicijske banke (2.031.825 KM) i obaveze od domaćeg zaduživanja (2.000.000 KM).

Kredit Evropske investicijske banke za projekat „Vodoopskrba i sanitacija u FBiH“ prihvaćen je Odlukom Općinskog vijeća od 28.12.2011. godine u iznosu od 4.450.137 KM, sa rokom otplate 25 godina i grace periodom 6 godina. Ugovor o kreditu za „Potprojekat poboljšanja sistema vodosnabdijevanja i proširenje sistema kanalizacione mreže u Općini Gračanica“, zaključili su Federalno ministarstvo finansija i Općina Gračanica 2013. godine, kojim je regulisano da se kreditna sredstva mogu koristiti isključivo za plaćanje dobavljačima za isporučenu robu i usluge, odnosno izvođačima za izvršene radove.

Krajnji rok za korištenje kredita produžen je do 30. 6. 2021. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji povučeno je ukupno 2.236.021 KM. U 2020. godini dospio je i plaćen iznos od 81.680 KM, evidentiran na izdacima za otplate dugova.

Obaveze od domaćeg zaduživanja odnose se na kreditno zaduženje u iznosu od 2.000.000 KM kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo. Kredit je odobren na osnovu Ugovora zaključenog sa bankom 20. 10. 2020. godine za realizaciju kapitalnog projekta PKSC „Bazen“ sa periodom otplate od 72 mjeseci i grace periodom 6 mjeseci.

6.2.5 Izvori sredstava

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstava nabavne vrijednosti u iznosu od 58.867.527 KM, otpisane vrijednosti u iznosu od 16.153.407 KM i sadašnje vrijednosti 42.714.120 KM, dok su izvori stalnih sredstava iskazani 40.736.875 KM. **Zbog evidentiranja kredita na poziciji izvora stalnih sredstava (konto 511111), izvori stalnih sredstava nisu usaglašeni sa stalnim sredstvima za iznos od 1.977.245 KM, što nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.**

Preporuka:

- ***stalna sredstava i izvore stalnih sredstava usaglasiti, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.***

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Odlukom gradonačelnika od 14. 12. 2020. godine imenovane su komisije za popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza i centralna popisna komisija. Odlukom gradonačelnika od 15. 2. 2021. godine usvojen je Elaborat o izvršenom popisu na 31. 12. 2020. godine.

Uvidom u dokumentaciju provedenog popisa konstatovali smo sljedeće:

- Komisija za popis stalnih sredstava nije izvršila popis zemljišta. Komisija nije sačinila popisne liste, već je popis stalnih sredstava izvršila prema dostavljenim inventurnim listama iz knjigovodstva, što ukazuje na to da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem;
- Stalna sredstva na lokaciji magacina u MZ Gračanica nisu obuhvaćena popisom;
- Otpisana informatička oprema iz ranijeg perioda još uvijek se vodi na inventurnim listama i nije fizički odstranjena iz prostorija Grada;
- Dio stalnih sredstava na dan popisa nije imao istaknute inventurne brojeve;
- Donirana oprema Federalne uprave za geodetske i imovinskopravne poslove (server i tri skenera) nije knjigovodstveno evidentirana i proglašena je viškom. Nije prezentiran dokument na osnovu kojeg bismo utvrdili da je riječ o donaciji, niti koja je vrijednost opreme;
- Nije izvršen popis potraživanja i obaveza budući da su stanja samo preuzeta iz knjigovodstva. Stanje evidentiranih potraživanja nije potvrđeno slanjem obrasca izvod otvorenih stavki prema kupcima;
- Također, popis novčanih sredstava nije izvršen na način da je potvrđen stanjem transakcijskih računa na osnovu izvoda banaka na 31. 12. 2020. godine.

Imajući u vidu da nije izvršen cjelovit popis, kao i da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, konstatujemo da nije postupljeno u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazan je pozitivan neto novčani saldo u iznosu od 3.026.163 KM, s obzirom na to da su novčani primici iskazani u iznosu od 14.821.169 KM, a novčane isplate u iznosu od 11.795.006 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 4.592.815 KM, a na kraju godine 7.618.978 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji, sa 31. 12. 2020. godine, iskazano je 165.918 KM. Grad ne raspolaže dokumentacijom koja je bila osnov za evidentiranje ovog iznosa. Stoga ne možemo potvrditi da su u vanbilansnoj evidenciji iskazani poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti, kako je utvrđeno članom 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***utvrditi osnov za ranije provedena knjiženja na pozicijama vanbilansne evidencije, a poslovne događaje u okviru vanbilansne evidencije iskazivati u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

8. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki roba i usluga (u daljem tekstu: Plan) za 2020. godinu donesen je u februaru 2020. godine u vrijednosti od 7.935.947 KM. Utvrdili smo da on u dijelu nabavki stalnih sredstava nije usklađen sa Budžetom za 2020. godinu. Budžetom planirani iznos veći je za 1.025.494 KM, što nije u skladu s članom 20. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđeno da Plan nabavki stalnih sredstava mora biti usklađen sa budžetom.

U 2020. godini izvršena je 21 izmjena i dopuna Plana. Izmjene i dopune vršene su odlukama gradonačelnika i nisu sadržavale procijenjene vrijednosti postupaka, te nije utvrđena ukupna vrijednost postupaka javnih nabavki obuhvaćenih Planom javnih nabavki i njegovim izmjenama i dopunama. Zbog navedenog, Plan javnih nabavki i njegove izmjene i dopune ne daju podatke o procijenjenim vrijednostima postupaka javnih nabavki koje će se provoditi u 2020. godini.

Od ukupnog broja provedenih direktnih sporazuma, najveći broj (55 postupaka) nije obuhvaćen Planom nabavki, a 17 direktnih sporazuma zaključeno je za sanaciju puteva po mjesnim zajednicama u vrijednosti od 90.216 KM.

Zbog utvrđenog broja izmjena i dopuna javnih nabavki konstatujemo da se njihovom planiranju ne pristupa sistemski.

Ugovori za nabavku roba, usluga i radova zaključeni su u vrijednosti od 3.833.150 KM. Ugovori su zaključeni nakon provedenih 47 otvorenih postupaka (3.005.886 KM), 26 konkurentskih zahtjeva (435.636 KM) i 91 direktnog sporazuma (391.628 KM).

Uzorkom smo obuhvatili provedene postupke nabavki i zaključene ugovore u vrijednosti od 1.906.789 KM, od čega sedam otvorenih postupaka (1.703.345 KM), četiri konkurentska zahtjeva (141.534 KM) i 11 direktnih sporazuma (61.910 KM).

Od postupaka javnih nabavki koji su Budžetom planirani u većem iznosu, postupak „Izvođenje radova na zaštiti glavnog desnog kolektora kroz izgradnju regulacije korita rijeke Sokoluše – Faza II“ realizovan je u cijelosti u iznosu od 386.505 KM, a započeti postupci koji su dijelom realizovani su 1. „Izvođenje radova na unapređenju gradskog sistema vodosnabdijevanja i proširenje sistema u naselju Bijela Polja, Drafnići, Seljanuša i Gornja Lohinja“ (236.402 KM) i 2. „Izgradnja dijela oborinskog kanala OKU 3 u radnoj zoni 1 –faza 1“ (293.066 KM).

Realizacija planiranih sredstava za postupak „Izgradnje sportske dvorane PKSC Bazen“ u iznosu od 2.600.000 KM, za koji su doznačena i sredstva po Odluci Vlade FBiH od 29. 7. 2020. godine od 220.000 KM, iskazana je u iznosu od 5.247 KM.

Uvidom u postupke javnih nabavki utvrdili smo da je za većinu otvorenih postupaka (32 postupka) u vrijednosti od 3.318.395 KM za izgradnju putne infrastrukture odabran dobavljač „ROADING“ d.o.o. Gračanica. Na osnovu ispostavljenih situacija za izvedene radove Grad je u 2020. godini evidentirao obaveze prema dobavljaču u iznosu od 2.041.844 KM, od čega je najveći dio plaćen. Prema pregledu provedenih postupaka za 2020. godinu, ovaj dobavljač učestvuje u ukupnoj vrijednosti zaključenih ugovora Grada sa 80%.

Utvrdili smo da je dobavljač „ROADING“ d.o.o. Gračanica u tri postupka nabavke ponudio cijenu ponude u iznosu većem od procijenjene i iste su prihvaćene od strane gradonačelnika. U postupku nabavke „Izgradnja dijela oborinskog kanala OKU 3“ prihvaćena je jedina pristigla ponuda sa cijenom većom za 183.491 KM (procijenjena vrijednost u Planu javnih nabavki 307.000 KM), što je 60% iznad procijenjene vrijednosti. U postupku „Izvođenje radova na zaštiti glavnog desnog kolektora kroz izgradnju regulacije korita rijeke Sokoluše-Faza II“ u kojem su pristigle tri ponude, prihvaćena je cijena veća za 116.669 KM, što je 40% iznad procijenjene vrijednosti i u postupku „Izvođenje radova na unapređenju gradskog sistema vodosnabdijevanja i proširenje sistema u naselju Bijela Polja, Drafnići, Seljanuša i Gornja Lohinja“ u kojem su pristigle dvije ponude, prihvaćena je cijena veća za 63.340 KM što je 16% iznad procijenjene vrijednosti.

Za navedene postupke javnih nabavki osigurana su dodatna sredstva, međutim procijenjene vrijednosti nisu utvrđene na način da njihovu vrijednost čini procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, ili u slučajevima kada takvo obavještenje nije potrebno, u trenutku kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke, što nije u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama. Budući da su cijene ponuda bile znatno veće od procijenjenih vrijednosti i osiguranih sredstava za predmetne nabavke, Grad je bio u obavezi poništiti postupke, u skladu s članom 69. stav 2. e) Zakona o javnim nabavkama.

Utvdili smo da dobavljač u postupku „Izvođenje radova na zaštiti glavnog desnog kolektora kroz izgradnju regulacije korita rijeke Sokoluše – Faza II“ u vrijednosti 386.505 KM, nije ispoštovao ugovoreni rok za izvođenje radova. Dobavljač je dostavio obrazloženje za prolongiranje radova, uz saglasnost Nadzornog organa. Na ugovor su zaključeni Aneks 1. i 2. kojim se rokovi izvođenja radova prolongiraju za 60 dana.

Uvidom u nabavku goriva utvdili smo da je nabavka goriva za prvi kvartal 2020. godine izvršena na osnovu ugovora iz 2018. godine od dobavljača „HOLDINA“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 12.438 KM, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Plan javnih nabavki u toku godine mijenjan je 21 put, za nove postupke nisu utvrđene procijenjene vrijednosti, niti su procijenjene vrijednosti prvobitnih nabavki utvrđene na način da čine procijenjenu tržišnu vrijednost. Navedeno je imalo za posljedicu da plan javnih nabavki ne sadrži potpune podatke o postupcima koji se planiraju provesti, te da su zaključeni ugovori za koje su cijene ponuda bile iznad procijenjene vrijednosti za 363.500 KM. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je Grad dosljedno postupao u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *planiranju nabavki pristupati sistemski, u cilju efikasnosti javnih nabavki, a plan javnih nabavki i njegove izmjene i dopune sačinjavati na način da daju tačne podatke o procijenjenim vrijednostima postupaka;*
- *kod utvrđivanja procijenjene vrijednosti robe, usluga ili radova postupati u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, kao i u slučaju kada su cijene prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku;*
- *za nabavku goriva provesti proceduru javne nabavke za budžetsku godinu, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Gradsko pravobranilaštvo dostavilo je pregled tužbi koje je podnio Grad i pregled tužbi koje su podnijela treća lica protiv Grada. Tužbe protiv Grada podnesene su u ukupnom iznosu od 1.151.739 KM, a tiču se radnog odnosa, naknade štete, utvrđivanja prava vlasništva, uknjižbe prava vlasništva, osporavanja potraživanja povjerilaca u stečajnom postupku, dugova i uređenja međe. Pravosnažnim presudama je najveći broj tužbenih zahtjeva odbijen, a u predmetu Omerović M. – bivšeg općinskog pravobranioca koji je razriješen dužnosti (tužbeni zahtjev za naknadu štete u iznosu od 300.000 KM) čeka se odluka Ustavnog suda po podnesenoj apelaciji.

Jedina tužba koju je podnio Grad je protiv Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, kojom se zahtijeva da se poništi Rješenje Ministarstva od 13. 7. 2017. godine kojim je odbijena žalba izjavljena protiv rješenja Kantonalne agencije za privatizaciju Tuzla. Agencija je po službenoj dužnosti donijela rješenje kojim je djelimično oglasila ništavnim rješenje o odobravanju upisa izvršene privatizacije u sudski registar 2001. godine u ukupnom kapitalu JP „Komus“ d.o.o. Gračanica, iskazana dobra u općoj upotrebi, te utvrdila vrijednost državnog i privatnog kapitala. Tužba Grada je odbijena i čeka se odluka Vrhovnog suda FBiH u postupku za vanredno preispitivanje sudske odluke.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Grad je 25. 6. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

U komentaru su navedena neslaganja i data dodatna obrazloženja koja se odnose na provođenje zaključnih knjiženja kapitalnih izdataka, godišnji popis imovine i obaveza, nabavku goriva i prihvatanje ponuda ponuđača koje su znatno više od osiguranih sredstava.

Obrazloženje koje se odnosi na nabavku goriva djelimično smo prihvatili i inkorporirali u Izvještaj, s obzirom na to da je novi ugovor sa dobavljačem goriva zaključen 20. 4. 2020. godine.

Ostala obrazloženja i komentare nismo prihvatili, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Procijenjene vrijednosti provedenih javnih nabavki nisu utvrđene na način da ih čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, ili u slučajevima kada takvo obavještenje nije potrebno, u trenutku kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke, kako je propisano članom 15. Zakona o javnim nabavkama. Zbog toga potencijalni ponuđači nemaju dovoljno informacija na osnovu kojih bi dostavili svoje ponude, što može umanjiti i konkurentnost u provođenju postupaka.
- Način knjiženja kapitalnih izdataka koji je u primjeni nije u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- Uz obrazloženje procedure provođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza i dodjele inventurnih brojeva stalnim sredstvima nije dostavljena dodatna dokumentacija. Obaveza provođenja cjelovitog popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza utvrđena je odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Uz komentare nije dostavljena dodatna dokumentacija, te oni nisu imali uticaj na date nalaze i preporuke.

Koordinatorica rada u
Sektoru za finansijsku reviziju

Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Seida Isaković – voditeljica tima

Sabina Muderizović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv institucije: Grad Gračanica					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	15.502.889	12.788.199	13.365.980	-2.714.690	82,5
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	9.023.186	8.117.910	9.144.564	-905.276	90,0
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	2.500	74.139	2.594	71.639	2965,6
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	2.500	74.139	2.594	71.639	2965,6
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	-
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	-
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	-
3. Porezi na plaću i radnu snagu	8.000	4.103	26.073	-3.897	51,3
4. Porez na imovinu	1.097.000	1.040.657	1.278.897	-56.343	94,9
5. Domaći porezi na dobra i usluge	1.314	567	570	-747	43,2
6. Porez na dohodak	2.077.669	2.074.284	2.074.337	-3.385	99,8
7. Prihodi od indirektnih poreza	5.836.603	4.924.111	5.761.976	-912.492	84,4
8. Ostali porezi	100	49	117	-51	49,0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	2.696.773	2.508.364	2.518.801	-188.409	93,0
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	137.900	96.073	155.550	-41.827	69,7
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	77.400	52.314	98.250	-25.086	67,6
Ostali prihodi od imovine	60.500	43.759	57.300	-16.741	72,3
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	-
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	-
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	-
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	-
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	-
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	2.554.873	2.408.531	2.360.425	-146.342	94,3
Administrativne takse	261.000	263.302	273.693	2.302	100,9
Sudske takse	0	0	0	0	-
Komunalne naknade i takse	554.000	590.808	717.310	36.808	106,6
Ostale budžetske naknade i takse	455.000	436.710	498.547	-18.290	96,0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	1.115.873	889.498	808.536	-226.375	79,7
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	59.000	37.600	58.563	-21.400	63,7
Neplanirane uplate – prihodi	110.000	190.613	3.776	80.613	173,3
Novčane kazne	4.000	3.760	2.826	-240	94,0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	-
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	3.782.930	2.161.925	1.702.615	-1.621.005	57,1
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	34.710	34.710	34.902	0	100,0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	560.000	418.887	194.142	-141.113	74,8
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	123.023	0	-
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	2.848.255	1.492.627	1.180.889	-1.355.628	52,4

15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	309.965	192.384	169.659	-117.581	62,1
16.	Donacije	30.000	23.317	0	-6.683	77,7

	II RASHODI (od 1 do 7)	10.858.679	9.185.829	9.032.900	-1.672.850	84,6
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.445.950	3.421.297	3.227.493	-24.653	99,3
	Bruto plaće i naknade plaća	3.045.000	3.035.774	2.850.131	-9.226	99,7
	Naknade troškova zaposlenih	400.950	385.523	377.362	-15.427	96,2
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	320.000	324.585	299.310	4.585	101,4
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	2.917.043	2.235.639	2.772.944	-681.404	76,6
	Putni troškovi	10.000	2.177	11.423	-7.823	21,8
	Izdaci za energiju	474.000	435.358	425.967	-38.642	91,8
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	475.500	480.365	653.033	4.865	101,0
	Nabavka materijala i sitnog inventara	197.000	74.424	77.435	-122.576	37,8
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	56.000	25.742	58.079	-30.258	46,0
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	10.020	7.920	9.435	-2.100	79,0
	Izdaci za tekuće održavanje	425.200	291.559	373.948	-133.641	68,6
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.500	17.506	17.637	-2.994	85,4
	Ugovorene i druge posebne usluge	1.248.823	900.588	1.095.987	-348.235	72,1
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.530.210	2.882.212	2.459.378	-647.998	81,6
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	97.000	86.228	16.554	-10.772	88,9
	Tekući transferi pojedincima	407.000	297.651	326.857	-109.349	73,1
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	2.238.500	2.024.891	2.029.754	-213.609	90,5
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	754.710	464.305	71.358	-290.405	61,5
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	-
	Drugi tekući rashodi	33.000	9.137	14.855	-23.863	27,7
5.	Kapitalni transferi	443.456	309.427	314.931	-134.029	69,7
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi pojedincima	152.500	91.093	83.731	-61.407	59,7
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	182.433	109.811	203.061	-72.622	60,2
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	108.523	108.523	0	0	100,0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	28.139	0	-
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	-
6.	Izdaci za kamate	42.020	12.669	8.844	-29.351	30,1
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	-
	Izdaci za inostrane kamate	7.020	5.772	5.872	-1.298	81,5
	Kamate na domaće pozajmljivanje	35.000	6.947	2.972	-28.053	19,8
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	-
7.	Tekuća budžetska rezerva	160.000				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	4.644.210	3.602.370	4.333.080	-1.041.840	77,6
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	-
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	193.000	32.970	18.145	-160.030	17,1
	Primici od prodaje stalnih sredstava	193.000	32.970	18.145	-160.030	17,1
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	-
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	-
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	8.174.965	3.005.412	3.833.168	-5.169.553	36,8
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	5.000	0	18.146	-5.000	0,0
	Nabavka građevina	2.750.000	39.441	204.802	-2.710.559	1,4
	Nabavka opreme	275.000	112.282	192.853	-162.718	40,8
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	-
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	104.000	26.262	16.575	-77.738	25,3
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	5.040.965	2.827.427	3.400.792	-2.213.538	56,1
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	7.981.965	2.972.442	3.815.023	-5.009.523	37,2

	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-3.337.755	629.928	518.057	3.967.683	-18,9
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	-
1.	Primici od finansijske imovine	10.000	0	0	-10.000	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	10.000	0	0	-10.000	0,0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	-
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	-
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	40.000	32.500	8.000	-7.500	81,3
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	-
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	40.000	32.500	8.000	-7.500	81,3
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	-
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	-
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	-
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	-30.000	-32.500	-8.000	-2.500	108,3
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	-
1.	Primici od zaduživanja	2.000.000	2.000.000	0	0	100,0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	2.000.000	2.000.000	0	0	100,0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	-
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	2.000.000	2.000.000	0	0	100,0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	-
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	-
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	-
2.	Izdaci za otplate dugova	181.681	81.680	328.656	-100.001	45,0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	-
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0,0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	181.681	81.680	328.656	-100.001	45,0
	Otplate unutaršnjeg duga	0	0	0	0	-
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	-
	Otkup duga	0	0	0	0	-
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	1.818.319	1.918.320	-328.656	100.001	105,5
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-1.549.436	2.515.748	181.401	4.065.184	162,4

Gradonačelnik je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrio 26. 2. 2021. godine.

Gradonačelnik
Nusret Helić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv institucije: Grad Gračanica			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	7.872.285	4.951.547	159,0
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	7.618.978	4.592.814	166,0
2. Vrijednosni papiri	0	0	-
3. Kratkoročna potraživanja	231.441	291.288	80,0
4. Kratkoročni plasmani	0	0	-
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	18.422	0	-
6. Zalihe materijala i robe	660	636	104,0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	-
8. Kratkoročna razgraničenja	2.784	66.809	4,0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	42.754.620	37.739.041	113,0
9. Stalna sredstva	58.867.527	49.456.596	119,0
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	16.153.407	11.725.555	138,0
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	42.714.120	37.731.041	113,0
12. Dugoročni plasmani	40.500	8.000	506,3
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	-
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	40.500	8.000	506,0
15. Vrijednosni papiri	0	0	-
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	-
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	-
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	-
UKUPNO AKTIVA (A+B)	50.626.905	42.690.588	119,0
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.879.698	2.568.997	112,0
19. Kratkoročne tekuće obaveze	1.096.605	1.011.162	108,0
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	-
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	-
22. Obaveze prema zaposlenicima	373.969	329.581	114,0
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	-
24. Kratkoročna razgraničenja	1.409.124	1.228.254	115,9
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	4.031.825	2.049.606	197,0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	4.031.825	2.049.606	197,0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	-
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	-
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	43.715.382	38.071.985	115,0
28. Izvori stalnih sredstava	40.736.875	35.889.251	114,0
29. Ostali izvori sredstava	8.000	6.000	133,0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	-
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	2.970.507	2.176.734	137,0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	-
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	50.626.905	42.690.588	119,0

Gradonačelnik je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrio 26. 2. 2021. godine.

Gradonačelnik
Nusret Helić

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Naziv institucije: Grad Gračanica		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	12.788.199
2	Prihodi od poreza	8.117.910
3	Neporezni prihodi	2.508.364
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	476.914
5	Kapitalni transferi	1.685.011
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	32.970
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	32.970
9	Finansiranje (od 10 do 12)	2.000.000
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	2.000.000
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	14.821.169
II NOVČANE ISPLATE		
15	Rashodi (od 16 do 21)	9.185.829
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.421.297
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	324.585
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	2.235.639
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.882.212
20	Kapitalni transferi	309.427
21	Izdaci za kamate	12.669
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	2.494.997
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.494.997
24	Finansiranje (25 + 26)	114.180
25	Izdaci za finansijsku imovinu	32.500
26	Izdaci za otplate dugova	81.680
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	11.795.006
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	3.026.163
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	4.592.815
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	7.618.978

Gradonačelnik je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrio 26. 2. 2021. godine.

Gradonačelnik
Nusret Helić